

SUOMEN
TEOSOFISEN SEURAN
TOINEN VUOSIKOKOUS

MAALISKUUN 24—25 P:Ä 1909

HELSINGISSÄ 1909

Suomen Teosofisen Seuran
TOINEN VUOSIKOKOUS

Helsingissä maaliskuun 25 p:nä 1909.

VIRALLINEN PUOLI.

K:lo 9—12 a. p. ja k:lo 5—7 i. p.

Maarianpäivän aamuna kokoontuivat Suomen Teosofisen Seuran jäsenet Antink. 29 Helsingin Nuorisoseuran isoon saliin, joka tilaisuutta varten oli tuoreilla havuilla koristettu. Ylisihteeri Pekka Ervast avasi kokouksen lausuen sanskritin ja tämän maan kielillä seuraavan lauseen:

„Kunnia olkoon Hänelle, joka kaiken tietää, Hänelle, josta maailma on ulosvuotanut, Hänelle, joka maailmaa ylläpitää, Hänelle, johon kaikki jälleen palajaa.“

Tähän lisäsi hän vielä: „Herra, sinä, joka kaiken tiedät, ja sinä pyhä salainen Valkoinen Veljeskunta, ja sinä Mestari, joka sitä veljeskuntaa tässä edustat, sinun nimeesi, teidän nimeenne alamme tämän kokouksen. Antakaa te voimaa, antakaa valoa ja viisautta meille, että me osaamme työskennellä teidän kunniaksenne ja tehdä tämänpäiväiset päätöksemme yksimielisesti, jotta niistä olisi siunausta ihmisille ja koko luomakunnalle. Lausun teidät kaikki tervetulleiksi.“

Toimitettiin sitten *nimihuuto*, josta näkyi, että oli läsnä

Helsingin Kalevalasta	43,
„ Vågenista	13,
„ Atrasta	4,
„ Mounasta	3,

Oulunkylän Kalervosta	4,
Nokian Sarastuksesta	1,
Viipurin Sammosta	2,
Turun Aurasta	1,
„ Aurorasta	3,
Kurikan Etsijästä	2,
Iisalmen Valoa Kohti	1,
Joensuun Valon Taimi	2,
Irtojäseniä	21,

eli yhteensä sata jäsentä.

Nämä numerot eivät kuitenkaan anna oikeata käsitystä osanottajien luvusta, sillä pääkaupungin teosofit eivät vielä olleet mieslukuisesti saapuneet paikalle. Ainakin illalla, kun juhla-ilo oli ylimmillään, oli koossa paljon suurempi joukko.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin toimittaja V. Palomaa ja sihteeriksi allekirjottanut.

Tervehdyksiä. Vaasan Tähti-yhdistys oli lähettänyt kokoukselle sydämelliset tervehdyksensä kirjeessä, jossa samalla mainittiin, että looshi oli kokouksessaan yksimielisesti hyväksynyt vuosikokouksen kutumuksessa olleet ehdotukset ja pyytänyt „mitä tärkeimpänä asiana esittää, että ylishteeri Pekka Ervast tulisi valituksi edustamaan Suomen teosofeja Budapestin kongressissa“. Sitäpaitsi saapui samasta yhdistyksestä seuraava sähkösanoma:

„Veljellinen tervehdys! Onnea ja Korkeimman siunausta vuosikokoukselle, toivoo Vaasan Tähti.“

Vielä luettiin seuraava sähkösanoma:

„Ajatuksin mukana ollen toivomme vuosikokouksen suurimmaksi tulokseksi vahvistuneen ja yhä lisääntyneen veljeydentunteen. Mikkeliläiset teosofit.“

Myöhemmin saapui kokoukselle tervehdyssähkösanomia Kuopion teosofeilta ja Kemin teosofiselta lukuseuralta.

Suullisesti lausuiivat tervehdyksiä Turun Aura-looshin edustaja opettaja Vesenterä, Iisalmen Valoa Kohtin edustaja opettaja Petäjaniemi, Lahden teosofien edustaja herra Ruuskanen ja Nokian yhdistyksen edustaja maisteri Stark.

Ylishteeri luki laatimansa vuosikertomuksen suomeksi ja teki siitä lyhyesti selkoa ruotsiksi. Luettiin myöskin tilikertomus ja tilintarkastajien hyväksyvä lausunto sekä myönnettiin keskustelutta täysi tilinvapaus asianomaisille. Luettiin myöskin ja hyväksyttiin seuraava tulo- ja menoarvio kuluvaa vuotta varten:

Tuloja:

Saldo v:lta 1908	399: 37
Sisäänk. ja vuosimaksut	2100: —
Tulot luennoista ja juhlista	1000: —
Lahjoja	100: —
	<hr/>
	3,599: 37

Menoja:

Intiaan	425: —
Vuokriin	750: —
Vuosikertomus	300: —
Jäsenluettelo	150: —
Postimenoja	100: —
Ylisihteerin virkamatkat	75: —
Ilmotuksiin y. m.	200: —
Europal. Liitolle	250: —
Edustajan matka	700: —
	<hr/>
	2,950: —
Jäännös v:lle 1910	649: 37
	<hr/>
	3,599: 37

Siirryttäessä puhumaan vuosikokoukselle tehdyistä ehdotuksista esitti ylisihteerin omasta puolestaan, että se kysymys, joka koski yhtymistä Eurooppalaiseen Liittoon pitkien keskustelujen välttämiseksi ratkaistaisiin niin, että liityttäisiin vasta vuoden 1910 alussa eikä lainkaan lähetettäisi tänä vuonna edustajaa kongressiin. „Siten päästäisiin tynnemmin alkuun.“

Tätä vastustivat neiti Sohlström ja herrat Backman ja Lempinen, jotka huomauttivat, ettei ehdotus suinkaan ole äkkipikainen, koska jo viime vuonna tätä liittymistä silmälläpitäen korotettiin jäsenmaksuja. Koska siis näkyi olevan eri mieliä kysymyksestä, jätettiin se iltapäiväksi, mutta mitään „valmistusvaliokuntaa“ ei valittu, jotta kokouksen osanottajat saisivat häiritsemättä olla juhlissa mukana.

Vaalit. Heiskanen arveli, että yksimielisesti ilman äänestystä valittaisiin ylisihteerin edelleenkin toimeensa. Neiti Virma vaati äänestystä suljetuilla lipuilla ja se oli siis toimitettava. Ehdokkaina mainittiin paitsi Ervastia kamreeri Hellner ja t:ri Selander.

Vaalin tulos oli, että entinen ylishteeri sai 93 ja kamreeri Hellner 9 ääntä. Tri Selander ja neiti Virma saivat kumpikin yhden äänen.

Vaalin johdosta lausui Pekka Ervast: „Tällaisessa toimessa on kaksi puolta: kunnia ja työ. Jos on tahdottu vapauttaa entistä ylishteeriä työstä, niin kunnioitan tätä, sillä tässä toimessa on todellakin enemmän työtä kuin luulisi, varsinkin koti- ja ulkomaalaisen kirjeenvaihdon vuoksi. Jos taas on katsottu, etten ole kyliksi arvokas tähän toimeen, niin mieluummin silloin ilman muuta luovun ehdokkuudesta. Otin ensi kerrallakin toimen vastaan sentähden, että kamreeri Hellner ei ehdolla millään suostunut ottamaan itselleen ylishteerin virkaa. Olemukseni on sellainen, että yksikin vastahakoinen ääni vaikuttaa siihen soräänenä. Soisin, että ensi kerralla voitaisiin yksimielisesti valita toinen henkilö ylishteeriksi.“

Turkulainen edustaja Vesenterä valitti, että maaseutulaisten jäsenten äänet eivät voi tulla vuosikokouksessa kuuluviin. Ainakin Aura-yhdistyksessä ei oltu ajateltukaan toista ylishteeriä. Aaltonen huomautti vastaisuuden varalle, että kukin maaseutu-yhdistys voi antaa seikkaperäisen lausunnon kaikista vuosikokouksessa käsiteltävistä ehdotuksista ja äänestää vaalista sekä lähettää kirjeellisesti mielipiteensä vuosikokoukseen.

Ylishteeri pyysi, että yksimielisesti valittaisiin entinen hallinto uudelleen ja kokous keskustelutta tämän hyväksyi. Neiti Hällström pyysi vapautusta rahastonhoitajan tehtävästä m. m. siitä syystä, että hän kesän aikana tulisi asumaan maalla. Tähän ei suostuttu vaan myönnettiin hänelle „kesäloma“. Backman pyysi tilalleen hallinnon varapuheenjohtajaksi kamreeri Hellneriä. Tämäkään pyyntö ei saanut kannatusta.

Entiset tilintarkastajat herra E. Happonen ja neiti A. Alander valittiin uudelleen. Samoin varajäsenet E. Turunen ja A. Eriksson.

Tähän loppui aamupäivän kokous.

Iltapäivällä k:lo 5,30, kun ei puheenjohtajaa kuulunut, valittiin A. Aaltonen puhetta johtamaan ja ryhdyttiin käsittelemään niitä viittä ehdotusta, jotka olivat mainittuina vuosikokouksen kutsuksessa. Yksimielisesti hyväksyttiin *ensimmäinen* ehdotus ja päätettiin siis, että

„Teosofisen Seuran Suomalainen Osaston“ nimi tästälähin tulisi kuulumaan

Suomen Teosofinen Seura (ruotsiksi: Teosofiska Samfundet i Finland).

Yhtä helposti oli ratkaistu kolmas ehdotus, että Seura ottaisi vastaan tulevaa päämajaa varten perustetun „omankodin rahaston“. Vågen-looshi oli ainoastaan huomauttanut sanamuotoa vastaan, etteivät „Helsingin teosofit“ olleet rahastoa perustaneet vaan „useat Helsingin teosofit“.

Syntyi sitten vilkkaampi keskustelu Eurooppalaisesta Liitosta. Hallinto oli ehdottanut, että tänä vuonna Suomen Teosofinen Osasto yhtyisi tähän liittoon, johon muutkin eurooppalaiset osastot jo kuuluvat, ja että lähetettäisiin edustaja Budapestissä pidettävään vuosikongressiin. Matkarahaksi oli ehdotettu 700 mk., jolloin edustajan olisi maksettava takaisin mahdollinen ylijäämä ja tehtävä matkastaan tili.

Vågen-yhdistys oli lähettänyt vuosikokoukseen pöytäkirjan-otteen, jossa yhdistys kannatti liittymistä jo tänä vuonna ja edustajan lähettämistä. Matkarahaksi oli päätetty puoltaa 500 mk. ilman tilinteon velvollisuutta. Sitävastoin oli edustajan toimitettava matkakertomus loosheissa luettavaksi. Edustajaksi ehdotettiin herra Ervastia ja tohtori Selanderia ja puollettiin jälkimäistä voimakkaasti, koska „herra Ervastia jo ennen oli avustettu sellaiseen matkaan ja toivottavaa olisi, että useat Osaston jäsenet saisi hankkia niitä opetuksia, joita kyseessä olevat kokoukset antavat“.

Backman puolusti liittymistä ja ehdotti, että ylishteeri valitaisiin viemään suomalaisten lämpimät terveiset kanssaveljille. Heiskanen kannatti.

Turunen ja Simpanen ehdottivat, että rahat mieluummin olisi käytettävä „omankodin rahaston“ hyväksi.

Rytö ja rouva Hirvonen arvelivat, että tällaiset suuret kokoukset ovat useimmiten enemmän „paraatia“ kuin tiedonsaamista varten. Innostusta niistä voi saada. Vastustivat liittymistä ainakin toistaiseksi.

Puheenjohtaja A. Aaltonen antoi keskustelulle aivan toisen leiman puhumalla niistä suurista yleismaailmallisista virtauksista, jotka tällaisissa juhlakokouksissa tuntuvat. Jos kerran henkimaailma on olemassa ja sieltä vaikutukset lähtevät, ei pitäisi Suomen olla erillään vaan ylläpitää vuorovaikutusta veljesmaitten kanssa. Yli koko ihmiskunnan tuntuvat nykyään sellaiset virtaukset, jotka antavat suurta henkistä nautintoa.

Ylishteerikin muistutti, että „jotakin näkee henkimaailmasta tällaisissa juhlakokouksissa, jotakin, mitä ei näe jokapäiväisissä oloissa“.

Niinpä päätettiin, 52 äänellä 27 vastaan, että Suomen Teosofinen Seura heti yhtyy Eurooppalaiseen Liittoon ja lähettää edustajan Budapestiin.

Edustajan matkaraha määrättiin 700 mk:ksi.

Kun kokous siirtyi keskustelemaan edustajista, lausui Ervast omasta puolestaan pyytävänsä vapautusta ehdokkuudesta. „Ruumiini — sanoi hän — on sellainen, että matkat ovat minulle erityiseksi rasitukseksi. Kaikki luentomatkat ovat minulle suuria sielullisia ponnistuksia. Kun viime kerralla kävin Lontoossa, olin siellä hirveästi sairaana, enkä suinkaan voinut ottaa vastaan niin paljon kuin edustajan pitäisi. Keväällä tulee olemaan muitakin matkoja, niin että mieluummin kesällä tahtoisin olla rauhassa ja maata petäjän juurella.“

Heiskanen, Viljola, Kotkamaa y. m. vieläkin kannattivat, että kun Suomen Teosofinen Seura on ensimmäisen kerran oleva edustettuna, valittaisiin suomalainen ylishteeri, jollei hän ehdottomasti siitä kieltäydy.

Johansson kannatti t:ri Selanderia.

Kokous yhtyi Aaltosen lausuntoon, että Ervast valitaan edustajaksi, mutta jos sitten ajan tullen Ervast katsoo mahdottomaksi lähteä, niin lähtee Selander.

Ervast sanoi koettavansa parastaan, koska kokous tahtoi osottaa hänelle luottamusta. „Mitä rahoihin tulee, ei tarvitse odottaa niitä takaisin. Minä en osaa matkoilla säästää. Kyllä minä panen menemään vaikka kolmetuhatta, jos vaan annatte.“ (Yleistä naurua.)

Tultiin sitten Teosofiseen Kirjakauppaan ja Kustannusliikkeeseen. Pekka Ervast oli ehdottanut, että kokous „hyväksyisi T. K. & K:n siveellisesti Suomalaisen Osaston omaisuudeksi ja minut liikkeen juriidiseksi omistajaksi, kunnes muunlaiset toimenpiteet pidetään tarpeellisina.“

Ruotsalainen yhdistys Vägen oli pöytäkirjanotteella lausunut toivomuksenaan, ettei asiaa ensinkään käsiteltäisi vuosikokouksessa. „Jos asia kuitenkin otetaan keskustelun alaiseksi, tahtoo Vägen looshi ilmoittaa mielipiteensä olevan, ettei Osastolla tule eikä voi olla juriidillista eikä siveellistä omistusoikeutta T. K. ja K:seen. Sitävastoin antaa looshi liikkeelle herra P. Ervastian johdon alla täyden sympatiansa ja suo sille kaikkea hyvää.“

Siis oli tässä pulmallinen paikka. Mitenkä oli vältettävä riitaisuus, kun yksi yhdistys jyrkästi lausui mielipiteenään, ettei Suomen Teosofisella Seuralla saa olla tekemistä Teosofisen Kustannusliikkeen kanssa? Kokouksessa tuntui olevan yhteinen sopuinnun toivomus. Pitäisikö vuosikokouksen loppua väittelyyn, jossa yksi puoli äänestyksellä pääsee toisesta voitolle? Puheenjohtaja kävi ulkona tuolottamassa kuumaa päätään ja palasi, nerontuuma keksittyinä. Hän lausui:

„Koska minusta tämä kysymys Teosofisesta Kustannusliikkeestä tuntuu olevan vähän kriittisellä kannalla, niin emmekö

voisi ratkaista asian helposti ja yksinkertaisesti ja aikaa voittaen? Minä tahtoisin tehdä välittävän ehdotuksen. Tämä kokous antaa asian olla niinkuin se nyt on, mutta Teosofinen Seura antaa si-veellisen kannatuksensa liikkeelle, eikä määrätä mitään pitemmäksi ajaksi. Liike pysyy Ervastin hallussa ja työtä tehdään rakkauden perustuksella ja tulevaisuudessa vasta ratkaistaan omistus, kun on enemmän kehitytty. Hyväksytäänkö?”

Jaa, jaa, jaa! kuului ilman yhtäkään ei-huutoa.

Viimeinen kysymys, joka koski Oulunkylän looshin ehdottamaa „sovinto-oikeutta“, oli myöskin vähän kriitillinen, koska Vägen oli päättänyt, ettei millään ehdolla sääntöihin otettaisi tällaista pykälää.

Tämänkin kysymyksen ratkaisi puheenjohtaja lyhyesti. Hän ehdotti, että koska yhdeltä puolelta tätä „sovinto-oikeutta“ pidetään loukkaavana, niin „koetetaan mennä eteenpäin yksi vuosi vielä, ja jollei silloin ole rauha maassa ja sovinto, niin otetaan asia uudestaan esille.“

Ilmielin ja yksimielisesti tähän yhdyttiin ja neiti Sohlström kiitti puheenjohtajaa hänen ystävällisestä käytöksestään kokouksen johdossa.

Viipurin Sampo-yhdistys lausui edustajansa kautta toivomuksenaan, että „ensi kokoukseen mennessä koetettaisiin kasvattaa asioissa yksimielisyyttä, ettei tarvittaisi äänestää eikä häiritä teosofista rakkaus-työtä, sillä Sampo-seura Viipurissa ei ole koskaan äänestänyt.“

Ensi vuosikokous päätettiin pitää Helsingissä ja helluntaina.

Backman lopuksi pyysi kokouksen puolesta saada kiittää ylishteeriä hänen uhrautuvasta työstään vuoden aikana ja toivotti siunausta vastaisuudenkin varalle. Myöskin pyysi hän tuoda esille kiitoksen niille, jotka ovat ylishteeriä avustaneet varsinkin Teosofisen Kustannusliikkeen hoidossa. Kokous yhtyi tähän kiitoslausuntoon.

Koska muita asioita ei ollut, loppui kokous klo 7 i. p. ja jäsenet lähtivät ulos tunnin ajaksi vilvottelemaan ennen loppujuhlan alkamista.

Kokouksen puolesta
Väinö Valvanne
pöytäkirjuriksi valittu.

Ylläolevan pöytäkirjan olemme kumpikin osaltamme tarkastaneet ja oikeaksi havainneet.

V. Palomaa,
puheenjohtaja.

A. Aaltonen,
varapuheenjohtaja.

KOKOUKSEN JUHLAPUOLI.

Vuosikokouksen yhteydessä pidettiin keskiviikkona 24 p:nä Vilhonk. 6:ssa Heiskasen luona pieni vaatimaton seurusteluilta. Lapset olivat saapuneet paikalle ja saivat laulaa pienen runonsa:

Oi tähtönen pieni rinnassain,
Sä loistaos kirkkahasti!

Nämä lapset olivat niitä pieniä „lootusnuppuja“, jotka yhteisin johdolla olivat alkaneet kokoontua joka keskiviikkoilta harjaantuakseen jo aamu-ijässään johonkin elämänyömyrykseen.

Sitten puhui Pekka Ervast. Kertoi vaikutelmiaan Pelastusarmeijan johtajasta, kenraali Boothista, joka juuri oli Helsingissä vierailut. Vilpiton, nöyrä, hyväntahtoinen mies, joka on tehnyt suuren työn elämässään. Ja mistä kaikki on alkunsa saanut? Siitä kun hän 45 vuotta sitten seiso i yksinänsä Lontoon itäosassa ja näki tuon äärettömän kurjuuden ympärillään — missä juoppous, paheet, raakuus, epätoivo rehoti. Silloin hänessä syntyi puhdas inhimillinen sääli kärsiviä veljiään kohtaan.

Muutamat kysyvät: miksi ei teosofinen seura tee samanlaista työtä? Niin miksei? Ei mikään estä T. S:n jäsentä kuulumasta pelastusarmeijaan ja koko innollaan ottamasta osaa sellaiseen työhön: päinvastoin kaikki häntä siitä kunnioittaisivat. Se että teosofit kuitenkin enimmäkseen pysyvät erillään tästä työstä, riippuu siitä, etteivät he pidä päämääränä tämän yhden elämän saattamista näennäisesti puhtaaksi vaan koko ihmisen olemuksen muuttamista. Eikä yhteiskunta siitä parane, että muutamia pelastetaan kurjuudesta, vaan siten, että kaikkien maailmankatsomus muuttuu. Sentähden teosofit enemmän kiinnittävät huomionsa sisäiseen kehitykseen kuin ulkonaisen käytöksen parantamiseen. Kun ei ole kerran leppymättönty Jumalaa eikä iankaikkista kadotusta pelättävänä, niin ei voi myöskään tulla kysymykseen minkäänlainen „pelastus“ ulkonaisessa merkityksessä.

Läsnäolevia kehotettiin lausumaan ajatuksiaan ja esittämään tervehdyksiä. A. Aaltonen Kalevala-looshin puolesta puhui maaseutulaisille, ettei pidä luulla helsinkiläisiä kovin kehittyneiksi maalaisten rinnalla. Maaseudulla voi kasvaa suurempi itsenäisyys ja puhtaampi ja vakavampi harrastus.

Oulunkylän Kalervon puolesta puhui Juho Simpanen. Iisalmen Valoa Kohti-looshista lausui tervehdyksen opettaja Petäjaniemi, tulkiten kaukaisessa pohjolassa kyteviä toivon ja innon tunteita. Irtojäsenten puolesta puhui herra Salin Hiitolasta. Hän huomautti, kuinka paljon irtojäsenet voivat tehdä teosofian puolesta vaikutta-

malla kukin lähimpään ympäristöönsä. Syrjäisissä salomökeissä voi tavata monta ihmistä, jotka kaipaavat juuri tällaista sanomaa. Paljon on työtä, jos vaan tahtoa on.

Näin kului ilta rattoisasti ja kello 8:n tienoissa erottiin lepoa nauttimaan seuraavaa päivää varten.

Juhla Uusmaalaisten talolla k:lo 1—3 i. p. Vuosikokouksen keskuskohta oli yleinen juhla Uusmaalaisten talolla. Pian täyttyi sali ja T. S. sekakööri neiti Mobergin johdolla kajahutti muutaman laulun. Sitten piti ylishteeri esitelmän suomeksi, seuraavaan suuntaan:

„Onko teillä teosofeilla mitään uskontoa?“ kysyvät kristityt veljemme. „Tehän ette usko helvettiin ettekä pelkää Jumalan vihaa. Eikö teille ole jokseenkin yhdentekevä, onko Jumalaa ja minkäläinen hän on?“

Niinkö on? Meillä teosofeilla on kaikilla vapaus ajatella niinkuin kunkin ymmärrys ja omatunto vaatii, mutta uskaltaisin kuitenkin teosofien puolesta sanoa, että meillä totisesti on Jumala. Se on se sisässämme oleva täydellinen Rakkaus ja Viisaus, laupias Isä, joka on meitä kaikkia niin lähellä ja joka täyttää koko luomakunnan. Tämän Jumalan tuntuon voi ihminen sisässään päästä. Se on yleisinhimillinen kokemus. Jokainen ihminen voi löytää tämän Jumalan, joka on hän itse, mutta samalla ikuisesti hänen yläpuolellaan, koska se on kaikkiallinen, ääretön elämä. Ja silloin on ihmisen uskonto pyrkiä siihen, että hän olisi täydellinen, niinkuin hänen Isänsä on täydellinen.

Tämän jälkeen seurasi säveltäjä Oskari Merikannon esittämä pianonsoitto, jonka jälkeen tohtori Selander puhui ruotsinkielellä *kärsimyksen merkityksestä*.

Usein kysytään: mitä on kärsimyksestä hyötyä? Mistä on kärsimys tullut maailmaan? Katsokaamme esimerkkejä, mitä on kärsimys. Lapsi esim. voi tahtoa kuuta alas taivaalta ja kun ei se sitä saa, niin se kärsii. Vanhempi ihminen tavoittelee virkaa tai kunniaa, ja jos ansiokkaampi sen saa, niin hän kärsii. Me hymyilemme lapselle, mutta omat pyrintömme ovat usein yhtä naurettavia korkeammalta kannalta. Tietämättömyyden huntu peittää todellisuuden ja tämä tuottaa kärsimystä. Mutta minkä tähden näin on? Sentähden, että hitaasta, liikkumattomasta, tunteettomasta olenosta voisi kehittyä monipuolinen, ihmeellinen, tietävä ja tahtova olento. Mitenkä hiilenpalasta voi syntyä timantti? Siten että se pannaan äärettömän paineen alaiseksi. Samaten ihminen himojen ja niitä seuraavien kärsimysten kautta tulee tietoon ja voimaan. Kärsimys puhdistaa käyttövälineitä. Kärsimys opettaa.

Eikö siis ole hyvä, että on kärsimystä niin paljon kuin suinkin? Ei! Kärsimys on juuri se tietämättömyys, josta meidän tulee päästä. Ja jos sitä yhdessä elämässä tulee liian paljon, ei se enää jalosta vaan tuottaa tunnettomuutta. Teosofia juuri vähentää kärsimystä, koska se poistaa pelon, se kehottaa luopumaan persoonallisista toivomuksista. Mutta eivätkö uskonnotkin tätä samaa opeta? Uskonnot ne vaativat uskoa. Ja nykyaikana puuttuu usko. Nyt etsitään tietoa. Ja tietoa sisältää juuri teosofia. Se neuvoo tien, jota myöten kulkemalla ihminen voi tulla, jollei juuri salaisen tieteen professoriksi niin ainakin yhdeksi oppilaista. Ja oppilaskin voi yhä suuremmassa määrässä kokeilla ja huomata todeksi, mitä hänelle ennen on opetettu. Ja siitä minkä hän näkee, voi hän päättää muunkin suhteen, sillä salainen tiede on suuri yhtenäinen rakennus. Ensimmäinen asia jonka teosofia tuo muassaan on suvaitsevaisuus — muita ihmisiä, muita ajatuksia, muita ilmiöitä kohtaan. Tämän kautta poistuu paljon kärsimystä.

Tämän jälkeen saatiin kuulla paroni Axel von Kotherin soololaulua. Monen läsnäolijan silmät kynelehtivät, kun rampa säveltäjä sydämensä pohjasta lauloi mahtavan aarian: *Tristis est anima mea usque ad mortem* j. n. e. „Minun sydämeni on murheellinen hamaan kuolemaan asti. Isä, menköön minulta pois tämä kalkki. Ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon vaan niinkuin sinä tahdot.“ Sibeliuksen laulun „Demanten på marssnön“ esitti vielä sama laulaja.

Tätä seurasi melodraama, jossa lausunnon suoritti rouva H. Pihlajamäki ja sävellyksen herra Oskari Merikanto. Jännitettyllä tarkkaavaisuudella kuunteli yleisö kertomusta munkki Megardosta, jonka sydämessä kuolinhetkellä herää eloon tukahutettu inhimillinen rakkaus, vaikka veljet rukouksilla ja lauluilla koettavat karkottaa kiusaajaa, Saatanaa. Sanat puhuivat maallisen lemмен sulosta ja voimasta itsekkään katumustyön rinnalla, mutta soitto vielä syvensi tunnelmaa ja antoi aavistaa paljon muutakin sanojen takana.

Ohjelma päättyi köörilauluun: „Kunnia olkoon Jumalan“. Mieli tuntui ylennetyltä ja vakavalta.

Illanvietto nuorisoseuran talolla klo 8—11 i. p. Kun kokouksen yrittäminen puoli oli onnellisesti päätetty, ilman erimielisyyttä ja ikävyyttä, kokoonnuttiin klo 8 samaan saliin yhteisesti iltaa viettämään. Pöytien ääressä tarinoitiin eri ryhmissä, juotiin teetä, kuunneltiin soittoa ja laulua j. n. e. Sanat eivät kykene kuvaamaan sitä sopusointuista innostavaa tunnelmaa, joka vallitsi tänä iltana. Oli niinkuin yhteistunteiden aallot olisivat käyneet yli teosofisen veljespiirin. „Vastakkaisten mielitunteitten toisiinsa hioutumisesta puhdistuu totuuden miekka kirkkaan kiiltäväksi“, sanotaan

ja tämä on kyllä totta. Mutta kuinka suurta on myöskin saada joskus elämässä tuntea, kuinka yhteinen sydän voi sykkiä suuressa joukossa. Totuus on kuitenkin yksi, vaikka sen heijastukset ovat monenlaisia.

Kaiken lopuksi puhui ylishteeri. Hän kertoi omia kokemuksiaan, mitenkä hän oli tullut voitetuksi teosofiseen työhön, kertoi, kuinka ratkaisevana hetkenä hänen nuoruudessaan oli hänelle ilmestynyt keskellä ihmisvirtaa muille näkymätön kaapuun puettu olento, jonka paljas silmäys oli jättänyt häneen unohtumattoman jäljen. Se oli ensimmäinen, vaikkei viimeinen ylifyysillinen kokemus.

Toivottaen kokouksen osanottajille vuoden varrelle siunausta ja intoa, lausui ylishteeri vuosikokouksen loppuneeksi.

V. Valvanne.

YLISIHTEERIN VUOSIKERTOMUS.

Ensimmäinen kokonainen toimintavuotemme on kulunut loppuun ja tällä ajalla olemme saaneet niittää hedelmiä siitä teosofisesta työstä, joka aikaisemmin pitkin vuosia on tehty täällä Suomessa. Meidän seuramme on ijältään nuori, mutta työmme jo vuosien vanha, ja osastomme nopea kasvu ei siis ole luettava vain viimeisten ponnistusten ansioksi vaan on ennemmin pidettävä ilmauksena Karman horjumattomasta laista, joka elonajalla antaa työntekijän niittää sadon entisestä kylvöstään. Suomen Teosofisella Seuralla oli 31 p:nä jouluk. 1908 438 jäsentä ja sen jäsenluku on siten suurempi kuin kuubalaisen ja italialaisen osaston, joissa on 335 ja 317 jäsentä. Jos taas katsomme jäsenlukua suhteellisuuden kannalta, nim. maan asukasluvun mukaan, on suomalainen osasto kaikkein suurimpia T. S:ssa. Etumaisimpana on Uuden Seelannin osasto, jossa on yksi jäsen noin 2000 asukasta kohti; sitten hollantilainen osasto, jossa on yksi jäsen 4000 asukasta kohti; Kuubassa on yksi jäsen 4400 kohti ja Australiassa yksi jäsen 6000 asukasta kohti. Viidentenä järjestyksessä on Suomi, jossa on yksi jäsen 7000 asukasta kohti. Suuri intialainen osasto esim., jossa löytyy noin 4,700 jäsentä eli enemmän kuin missään muussa osastossa, on viimeisenä sarjassa, sillä siinä on ainoastaan yksi jäsen 70,000 asukasta kohti.

Jos me taas katsomme jäsenlukumme kasvua vuoden varrella, niin oli lisäys 157 jäsentä, sillä vuoden 1908 lopussa oli 438 jäsentä, mutta edellisenä vuonna 281.

Paikallisyhdistysten luku oli vuoden 1907 lopussa 8, mutta nousi viime vuonna 13:een. Uusia yhdistyksiä on perustettu Tur-

kuun (ruotsalainen), Iisalmeen, Kotkaan, Vaasaan ja Joensuuun. Teosofia tutkimuspiirejä ja keskuksia on sitäpaitsi ollut toimimassa muillakin paikkakunnilla, esim. Kuopiossa, Mikkelissä, Kouvolassa ja Lahdessa, niin että toivottavasti syntyy näilläkin seuduilla paikallisyhdistyksiä lähimmässä tulevaisuudessa.

Paikallisyhdistysten jäsenluku on viime vuonna noussut 216:sta 332:een, irtojäsenten luku 65:stä 106:een.

Painettu jäsenluettelo tulee kohta julaistavaksi ja jäsenille maksutta lähetettäväksi.

Aatteen levittämissä on vuoden varrella ilahuttavassa määrässä kasvanut. Paitsi sitä työtä, jota tehdään loosheissa ja josta erikseen tehdään selkoa, on vielä mainittava seuraavat seikat.

Keväällä 1908 kävi ylisihteeri seuraavissa loosheissa ja keskuspaikoissa: Turussa, Viipurissa, Nokialla, Lahdessa ja Kouvolassa ja piti näissä paikoissa sekä piirikokouksia että julkisia esitelmä.

Seuran julkiset esitelmät Helsingissä ovat säännöllisesti jatkuneet sunnuntaisin lukuunottamatta kesäkuukausina. Suomalaisia esitelmä ovat pitäneet herra V. Palomaa, rouva Martti Humu, syksyllä myös herra Matti Kurikka, ja ylisihteeri; ruotsalaisia pääasiallisesti ylisihteeri, keväällä myöskin t:ri Edv. Selander, t:ri Nino Runeberg sekä syksyllä insinööri L. Krohn. Näissä esitelmissä on käynyt runsaasti yleisöä ja Helsingissä on teosofian harrastus nähtävästi yhä kasvanut.

Viime syksynä alotti t:ri Selander pitämään teosofista alkeiskurssia Teosofisen Kirjaston huoneessa, Bulevardink. 17 ja tähän on yhtynyt monta osanottajaa vanhemmistakin Seuran jäsenistä. Samanlaisen pienen alkeiskurssin piti herra Väinö Valvanne syksyllä kirjastohuoneustossa.

Vuosikokouksen yhteydessä pidettiin viime keväänä yleinen juhla Uusmaalaisen talolla, missä oli runsaasti väkeä. 6 p:nä huhtik. pidettiin muutamien yksityisten jäsenten aloitteesta Uusmaalaisen talolla onnistunut iltama. Ohjelmassa oli esitelmä, laulua, soittoa, näytöskappale ja melodraama, jonka tilaisuutta varten oli säveltänyt herra Oskari Merikanto Bhagavad Gitan sanoille (II, 55—72). Sanat lausui rouva Tyyne Vuorenjuuri ja säveltäjä itse esitti säestyksen ja välisoiton. Tunnelma tässä iltamassa oli „kerrassaan ihmeellinen“, niinkuin eräs läsnäollut ulkopuolinen lausui. Marraskuun 22 p:nä piti Seura syysjuhlan raittiusseura Koiton juhlasalissa Yrjönkadun varrella. Ohjelma oli vaihteleva ja väkeä lukuisasti.

Ylisihteerin suomalaiset „kysymysillat“ jatkuivat sekä keväällä että syksyllä ja houkuttelivat kulloinkin seitsemisenkymmentä kuuluttelijaa ja kysyjää.

Hajanaisista esitelmistä Helsingin ulkopuolella mainittakoon erittäin Herra Pentti Kyrölään pitämä Forssassa 19 p:nä tammik., rouva Martti Humun kaksi suomalaista esitelmää Pietarissa 15 ja 16 p:nä helmik. ja herra V. Palomaan esitelmä Salossa 29 p:nä maalisk.

Minä en voi puhuessani teosofisen aatteen levittämistyöstä olla huomauttamatta myös siitä innokkaasta toiminnasta, jota Amerikan Yhdysvalloissa suorittavat sikäläiset teosofit, jotka ovat estettyjä virallisesti liittymästä Suomalaiseen Osastoon. Varsinkin näyttää jo useita vuosia New-Yorkissa olleen käymässä säännöllinen looshityö, jonka johtava sielu on V. Vilenius. Tämä lämminsydäminen teosofi on siellä viime talvena pitänyt seitsemän suomalaista julkista esitelmää, joissa on käynyt paljon yleisöä. Minun velvollisuuteni on puhua tästä, jotta voisin virallisesti toivottaa kaikille innokkaille työntekijöille menestystä, vaikkeivät kuuluisikaan osastoon.

Osaston kirjallista työtä jatkoi viime vuonna niinkuin ennenkin Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike. Seuraavat uudet kirjat julkaistiin:

Viisi esitelmää, pitänyt Pekka Ervast.

Kristinuskon salainen puoli, kirjottanut Annie Besant. Suomentanut V. H. V.

Kaksi kaksoisvihkoa Lord Lytton Bulwerin kuuluisasta romaanista „Zanoni“, suomentanut V. H. V.

Hiljaisuuden ääni, englanninkielelle käänätänyt H. P. B. Suomens.

Mitä on kristinuskko? kolme esitelmää pitänyt Pekka Ervast.

Sama kustannusliike on myöskin julkaissut teosofista aikakauskirjaa „Tietäjää“, jota ylisihteeri toimittaa. Viime vuonna tämä lehti sisälsi 388 sivua, tilaajien luku oli vähän päälle tuhannen.

Itse kustannusliike, jota tähän asti on harjoitettu herra F. A. Johanssonin nimessä, siirtyi marrask. 28 p:nä herra Pekka Ervastin nimeen, joka tästälähin vastaa liikkeen taloudellisesta ja käytännöllisestä hoidosta, vapaaehtoisten auttajien keralla. Tämä toimenpide katsottiin tarpeelliseksi, jotta tämän teosofian menestykselle niin tärkeän liikkeen taloudellinen puoli tulisi turvatuksi, ja tilinpäätös vuoden viimeisiltä kolmelta ja puolelta kuukaudelta, jolloin liikettä on hoidettu uudella tavalla, osottaa myöskin ilahuttavaa edistystä.

Puhuessani osaston kirjallisesta työstä en voi jättää huomioon ottamatta tri Nino Runebergin uutta ruotsalaista runoteosta, joka ilmestyi viime jouluna ja jonka sisältöä syystä voidaan kutsua teosofiseksi, koska se on runoilijan teosofisen maailmankatsomuksen elähyttämä.

Yleinen äänestys pantiin osastossa toimeen viime lokakuussa n. k. Leadbeaterin jutun johdosta, jotta suomalainen osastokin saisi

sanansal ausua Teosofisen Seuran tunnetun entisen jäsenen Mr. Leadbeaterin puolesta tai vastaan. Oli näet nostettu kysymys siitä, olisiko Mr. Leadbeater kutsuttava takaisin jäseneksi vai ei. Suomalainen osasto äänesti, voipa sanoa yksimielisesti, Mr. Leadbeaterin palauttamisen puolesta, eli 287 jaa-äänellä yhtä ei-ääntä vastaan. Oli kuitenkin merkille pantava, että suuri luku jäsenistä oli äänestämättä. Syy tähän oli osaksi jäsenten osotteiden virheellisyydessä. Kaikkien jäsenten sydämenasiana pitäisi olla viipymättä ilmoittaa jokaisesta osotteenmuutoksesta.

Kuten tunnettu, on nyt Leadbeater-kysymys ratkaistu siten, että Mr. L. milloin tahansa saattaa astua takaisin Seuraan. Tulevana vuonna on myöskin presidentti oikeutettu suorastaan pyytämään häntä takaisin, ja toivoaksemme tämä lahjakas ja tietorikas mies nyt taas ryhtyä työhönsä Seuran hyväksi.

Eräs tapaus, jolla varmaan oli suuri merkitys monelle pääkaupungin jäsenelle, oli englantilaisen selvänäköisen mediumin Mr. Alfred V. Petersin käynti täällä viime vuoden toukokuussa. Mr. Peters, jonka Helsingin Psykillinen Seura kutsui Suomeen, piti kolme istuntoa T. S. jäsenille ja antoi monta näytettä meniumisesta kyvystään. Kertomus ensimmäisestä istunnosta on ollut Tietäjässä ja tämän vuoden kuluessa tulee sitä seuraamaan kertomus kahdesta viimeisestä istunnosta.

Surullinen tosiasia on, että me teosofisessa keskuspaikassa olemme puoleksi kodittomia. Meillä ei ole omaa salia julkisia luentoja ja suurempia jäsenkokouksia varten, ei yhtään salia, jota saisimme sisustaa teosofiseen tapaan ja jonka ilmapiiriä me itse saisimme muodostella, niin että siitä vähitellen voisi tulla jonkunmoien teosofinen temppele. Kuinka ihanaa olisikaan, jos meillä todellakin olisi sellainen päämaja kuin monella muulla osastolla on — oma huoneusto, jossa olisi luentosali, looshihuone, kirjasto ja lukusali, toimistohuone, konttori, kustannusliikkeen varastohuone j. n. e. Tämä ajatus on niin innostava, ettei ole ihmettelemistä, jos me marraskuun kokouksessa perustimme rakennusrahaston, joka mainitaan kutsumuksessa vuosikokoukseen, vaikka osastomme vielä on niin nuori. Monella muulla yhdistyksellä on oma talonsa — eikö myös teosofian jumalallisten oppien pitäisi saada oma asuinsijansa Suomessa?

Paikallisyhdistysten työ näyttää viime vuonna olleen jokseenkin vilkasta. Paljon ei voi toivoa näin alussa. Jäsenet vielä niin sanoakseni tunnustelevat, missä ollaan. Vasta aikaa myöten selviää kullekin yhdistykselle, joka todella tahtoo osaa teosofiseen työhön, selviää, millä tavalla se sopivimmin voi palvella ympäristöään ja kasvattaa jäseniään. Yhteen kohtaan tahtoisin erittäin kiinnittää huomiota, nim. että pienet looshit ovat paremmat kuin isot. On aina helpompi pienilläkin voimilla soutaa pientä purtta kuin suurta

lastilaivaa. Harvoin voivat suuressa looshissa kaikki jäsenet käydä kokouksissa säännöllisesti. Ei myöskään voi harrastus yhtä helposti keskittyä yhteen erityiseen tutkimukseen. Sentähden suuret looshit mieluummin jakautukoot useampiin pieniin kuin että aivan jäävät nukahtamaan — tai perustettakoon ainakin niissä pienempiä tutkimuspiirejä. Pääasia on, että henki pysyy elävänä, että kokouksissa käydään, että on harrastusta käsiteltäviin kysymyksiin ja että yhteisvoimin koetetaan tehdä todellista henkistä työtä.

Jätän puhevuoron eri paikallisyhdistysten puheenjohtajille.

PAIKALLISYHDISTYSTEN TOIMINTA VUONNA 1908.

Helsingin ruotsalainen looshi Vågen. Vågen-looshilla on vuonna 1908 ollut 49 kokousta, joista 12 on pidetty sulettuina ainoastaan looshiin jäsenten kesken ja 37 julkisesti suurempaakin yleisöä varten. Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta on näissä kokouksissa ollut vilkas osanotto ja harrastus. Avonaisissa kokouksissa, joita säännöllisesti on pidetty torstai-illoin (paitsi kesäkuukausina) on etupäässä keskusteltu: ensiksi niistä Bhagavad Gitan säkeistä, joita viikon varrella on mietitty, ja sitten siitä määrätystä „Den Uråldriga Visdomen“-kirjan kohdasta, joka on ollut viikolla jäsenten luettavana ja mietittäväenä. Loppuvuodella saatiin „Den Uråldriga Visdomen“ loppuun ja alettiin sen sijaan „Kristendomens inre lära (eli Kristinuskon salaista puolta) kirj. Annie Besant.

Sen lisäksi on sekä avonaisissa että suletuissa kokouksissa silloin tällöin kuultu lyhyitä esityksiä eri aineista ja keskusteltu monesta huomiota ansaitsevasta kysymyksestä, johon on pyydetty vastausta. Tällaiset kysymykset ovat tavallisesti johtaneet vilkkaaseen ja opettavaan keskusteluun.

Todistuksena teosofisesta harrastuksesta sekä kaupunkilaisten että maaseudulla asuvien jäsenten kesken mainittakoon se iloinen seikka, että useat heistä ovat alkaneet sekä julkisesti että kotonaan pitää teosofisia alkeiskursseja harrastaville alottelijoille. Näissä kursseissa kuuluvat osanottajat innolla käyneen, ja niistä lähtenee monta innokasta teosofian tutkijaa. Tämä kiitettävä esimerkki teosofian levittämiseksi ansaitsee todella seuraamista.

Jäsenten luku on tätä nykyä yhdistyksessä 45.

Äskettäin toimitetussa johtokunnan jäsenten vaalissa tulivat uudelleen valituiksi: kamreeri Herman Hellner (puh. joht.) tohtori

Nino Runeberg (varapuh. joht.), neiti S. af Hällström (siht), neiti A. Sohlström (rahastonhoit.) ja herra A. Backman (viidentenä).

Helsinki, jouluk. 31 p:nä 1908. Vägenin puolesta Herman Hellner.

Helsingin Teosofinen Yhdistys Kalevala piti ensimmäisen kuukausikokouksensa syysk. 22 p. 1907, mutta sen n. s. virallinen toiminta alkoi vasta saman vuoden lokak. 19:stä eli siitä päivästä, jona Teosofisen Seuran Suomalainen Osasto hyväksyttiin itsenäiseksi. Viime vuosikokouksesta alkaen, joka pidettiin helmik. 10 p. 1908, on yhdistyksellä ollut 9 virallista kokousta joka kuukauden ensimmäisenä arkimaanantaina paitsi kolmena kesäkuukautena.

Sen lisäksi on Kalevala-yhdistys kokoontunut joka arkimaanantaina n. s. viikkokokoukseen. Nämä ovat olleet n. s. elähdyskokouksia, joissa on keskusteltu jäsenten kokoukselle esittämistä, teosofisen elämänymmärryksen alaan kuuluvista asioista. Myöskin on näissä viikkokokouksissa luettu kappaleita teosofisista kirjoista — kuten Bhagavad Giitasta ja Ihminen ja hänen ruumiinsakirjasta — sekä keskusteltu luetun sisällyksestä.

Kalevala-yhdistys päätti kuukausikokouksessaan viime vuoden marrask. 2 p. perustaa käsin kirjoitetun, yhdistyksen jäsenille aiotun lehden, jonka nimeksi sittemmin määrättiin „Tuike, Helsingin Teosofisen Yhdistyksen Kalevalan äänenkannattaja“. Lehti päätettiin antaa kerran kuukaudessa. Allekirjottanut tarjoutui ja hyväksyttiin päätoimittajaksi.

Kalevala-yhdistyksen puheenjohtajana on vuoden kuluessa toiminut A. Aaltonen, varapuheenjohtajana rouva L. Nohrström, kuukausikokousten pöytäkirjurina allekirjoittanut — tämän ollessa toimestaan estettynä A. Soine — rahastonhoitajana helmik. 10 p:stä marrask. 2 p:ään F. A. Johansson ja mainitusta päivästä tähän helmik. 8 p:ään asti F. Korpi. Kalevala-yhdistykseen kuuluu tänä päivänä 112 jäsentä. Helsingissä helmik. 8 p. 1909. Veikko Palomaa, pöytäkirjuri.

Atra-yhdistys Helsingin Sörnäisissä on ollut horrostilassa. Toivottavasti se pian toipuu henkiin ja aloittaa keskeytyneen toimintansa uudella innolla.

Kalervo Oulunkylässä. Tämä paikallisyhdistys, niinkuin ehkä moni muukin teosofinen paikallisyhdistys Suomessa, ei ole vielä saanut paljoakaan aikaan, varsinkaan mitä tulee ulkonaiseen propaganda-työhön.

Vaikka vuosi on taas vierähtänyt umpeen, ei yhdistyksemme ole suuntautunut juuri ollenkaan ulospäin; koko toiminta on ollut enimmäkseen tutkimista sisässäpäin ja itsekasvatustyötä. Julkisen toiminnan puutteeseen on ehkä antanut aihetta kaupungin läheisyys, jossa on ollut tilaisuus kuulla esitelmiä joka sunnuntai teosofisilta opettajiltamme. Myös on ollut vaikea toimia mitään julkista esitelmätilaisuutta, sillä ympäristö on kokonaan vieras teosofiselle ajatustavalle. Kerran koetimme sentään. Hankittiin huoneusto ja pidettiin julkinen esitelmä „Mahinda Collegen“ koulun hyväksi Indiassa, vaan yleisöä oli saapunut perin niukasti. Sen jälkeen ei ole yritettykään. Myös on yhdistyksemme jäsenten vähälukuisuus, sekä kuluneen vuoden ajalla tapahtuneet sisäiset muutokset, joidenka alaiseksi pieni yhdistyksemme on joutunut, ollut suureksi osaksi syynä siihen näennäisesti pieneen tulokseen, jonka olemme kuluneena vuonna julkisuudessa aikaansaaneet.

Viime keväänä matkusti yhdistyksemme sihteeri J. A. Tukiaisen perheineen Joensuuhun; samalla kertaa muutti paikkakunnalta kolme muutakin looshin jäsentä, niin että pelättiin jo hajoavan koko yhdistyksemme, kuin vielä Martti Humukin pyysi eroa puheenjohtaja-toimestaan.

Päätettiin kuitenkin jatkaa, ja kokoonnuttiin tavallisiin aikoihin toistemme luo keskustelemaan sydämemme asioita. Ja valittiin 21 p. huhtik. 1908 virkailijat uudelleen, jolloin tuli E. Turunen puheenjohtajaksi, E. Kybarsén rahastonhoitajaksi sekä allekirjoittanut sihteeriksi. Alettiin taasen kokoontua säännöllisemmin joka tiistai ilta. Valittiin aina yhteisesti mediteerausaine ja sitte viikon jälkeen kukin kokouksessa toi esille havaintojaan; aina silloin tällöin kukin jäsen vuorotellen piti esitelmän.

Myöhemmin saimme kuitenkin taas uusia jäseniä ja jatkettiin toimintaa säännöllisesti. Ylisihteerikin oli usein vieraanamme, milloin vaan oli tilaisuutta. Eipä maltettu kesälläkään olla toisistaan erillään; joskaan ei virallisia kokouksia ollut kuin muutamia, niin sitä enemmän henkisiä perhekeskusteluja. Jäsenet ovat muodostuneet keskenään tovereiksi ja milloin on jokuksaan yhdessä, niin siinä tarinoidaan teosofiasta. Kesällä oli pari isompaa kesä-juhlaa teosofien kesken, joita oli saapunut kaupungista; molemmissa ylisihteerimme ja Veikko Palomaa pitivät puheita.

Syksyn tullen alkoi taas virallisempi puoli tulla esille. Viralliset kokoukset joissa keskusteltiin yhdistyksen juoksevista asioista, pidettiin joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina ja tavalliset keskustelu-illat joka viikko tiistaisin. Vakinaista kokoushuonetta ei yhdistyksellämme ole ollut, vaan on kokoonnuttu milloin minkin jäsenen kotiin veljellisesti.

Virallisia kokouksia on ollut vuoden kuluessa 8 ja muita kokouksia noin 12 paikoilla. Niissä on pidetty esitelmiä: Ylisih-
teirimme 4, V. Palomaa 2 ja eri jäsenet 11.

Yhdistykseemme on kuulunut vuoden alussa 11 jäsentä, joista vuoden kuluessa pois matkustamisen takia on eronnut 7; uusia jäseniä on liittynyt 4 joten tätä nykyä on yhdistyksemme jäsenluku 8. Oulunkylä, 27 p. tammik. 1909. Juho Simpanen, sihteeri.

Viipurin teosofinen yhdistys „Sampo“. Lähes 2 vuotta on kulunut yhdistyksemme perustamisesta, mikä tapahtui, kuten muistettane, 10 p:nä helmikuuta 1907. Vaikea on mennä määrittelemään yhdistyksessä tänä aikana tehdyn työn tuloksia yksityisten jäsenten sisälliseen kehitykseen nähden. Tässä on meidän rajoittava luomaan vaan lyhyt silmäys yhdistyksen ulkonaiseen toimintaan kuluneena vuotena.

Kokouksessa kävijäin luku viime vuonna ei ole ollut suuri. Tavallisesti on jäsenistä ollut läsnä jonkun verran toistakymmentä — kohoten harvoin 20:een. Nämä ovatkin muodostaneet yhdistyksemme kantajoukon, joka näkyy suomalaisen sitkeydellä pyrkivän totuuden tietoon. Vaatimattomana, mutta tiedonhaluisena on tämä joukko kulkenut kokouksesta kokoukseen, useinkaan niistä näennäisesti suuria hyötymättä. Kykenevien työvoimien puute on nim. yhä vielä estänyt yhdistyksemme toiminnan saamasta parempaa vauhtia, suurempaa vilkkautta. Enimmäkseen on nytkin ollut pakko turvautua käännöstöihin ja niidenkin puutteessa lukemaan kirjasta. Omintakeisesti ovat kuitenkin yhdistyksessä esittäneet ajatuksiaan m. m. seuraavat jäsenet: Otto Mölsä „Teosofian suhteesta käytännölliseen elämään“, M. Vepsäläinen „Ihmisen rakenteesta“, Gust. Vuorenrinne „Voiko ihminen saada tietoa kuoleman jälkeisestä elämästä?“, Juho Leino „Teosofiassa esiintyvistä käytännöllisistä kysymyksistä“ sekä Toivo Tuomela „Ajatuksen laeista“. Loshissa esitettyjen vieraskielisten esitelmien ja artikkelien suomentajina ovat esiintyneet Heta Hyytiäinen, Juho Leino sekä Valfrid ja Lydia Suhonen, joista etenkin viimemainittu on osoittanut kiitettävää uutteruutta suomentamalla kuusi laajempaa esitelmää. Viime syksynä liittyi loshiimme vielä hra Juho Jahnukainen, jonka runollisen kynän tuotteisiin jo parissa kokouksessa olemme saaneet tutustua.

Kokouksia on viime vuoden kuluessa kaikkiaan pidetty 37, joista on ollut 4 niinkutsuttua julkista, sillä niihin ovat päässeet myöskin loshin ulkopuolella olevat 25 pennin pääsymaksua vastaan. Näissä julkisissa tilaisuuksissa on esitetty Helsingistä tilattuja esitelmiä. Kuulijoiden luku on vaihdellut 35—55.

Maaliskuun 22 päivänä saapui ylisihteeri Pekka Ervast kutsusta noudattaen paikkakunnallemme luennoimaan. Täällä piti hän 3 suomalaista esitelmää, jotka kaikki kuuluivat esitelmäsarjaan „Mitä on kristinusko?“ sekä yhden ruotsalaisen aineesta „Materialism, kristendom eller teosofi“. Kaikissa näissä esitelmätilaisuuksissa oli runsaasti väkeä — suomalaisissa aina 500:aan — ja kuunneltiin niitä jännityksellä ja suurella mielenkiinnolla. Ollen sujuvasti esitettyjä ja lämminhenkisiä jättivät ne varmaan pysyvän muiston kiitollisten kuulijain mieliin.

Toisena merkkitapauksena loshimme toiminnassa viime vuonna on pidettävä H. P. B:n kuolinpäivän viettoa toukokuun 8 päivänä. Sanotun päivän illaksi oli loshi toimeenpännut illanvieton arvokkaalla ohjelmalla. Tämä juhlatilaisuus, johon loshin jäsenet olivat tuoneet tuttavianaankin, oli kaikin puolin onnistunut ja herätti läsnäolijoissa lämpimän ja veljesrakkaan tunnelman.

Yhdistyksemme toimintaa on koetettu tehdä monipuolisemmaksi m. m. siten, että jäsenet ovat ottaneet jonkun kysymyksen mietiskeltäväkseen viikon kuluessa ja sunnuntain kokouksessa sitten tehneet siitä selkoa. Täten syntyneen ajatusten vaihdon vilkkaudesta päättäen on tällainen työtapa omiaan suuressä määrin edistämään teosofisten kysymysten selvittämistä.

Vielä on mainittava, että Ceylonista loshille saapuneen kirjeen johdosta, jossa pyydettiin avustusta eversti Olcott-vainajan siellä perustamalle koululle, kerättiin loshin jäsenten keskuudessa 28 mk. 50 penniä, mitkä rahat lähetettiin ylisihteerille, hänen kauttaan perille toimitettaviksi.

Kuten viime vuosikertomuksessa niin tässäkin on taas sanottava pari sanaa loshin musiikkielämästä. Onneksi ei loshilla ole ollut puutetta musiikkinautinnosta, sillä arvokasta pianonsoittoa olemme saaneet kuulla melkein poikkeuksetta joka kokouksessa ja tästä on meidän kiittäminen rouva Elin Hypéniä ja hra Juho Leinoa. Pieni sekakuorokin on loshilla, mutta laulajien vähyden tähden ei se oikein ole tahtonut menestyä. Sen viimeaikaiset elonmerkit antavat kuitenkin aihetta toivoon, että laulunkin mahti yhtyy muihin hyviin voimiin uutta Sampoaa täällä takomaan.

Vähäinen ompeluseuran itukin on loshin kylvöpellostä kohonnut. Se aate oli itänyt koko syksyn mutta puhkesi esiin vasta vähän ennen joulua. Toivokaamme sen kantavan hyviä hedelmiä.

Loshin kirjastossa on tätä nykyä 33 suomalaista ja 139 vieraskielistä nidosta. Näistä viimeainituista on 7 ruotsinkielistä vuoden kuluessa saatu lahjaksi Helsingin teosofiselta kirjastolta. Lainoja on tehty 147 ja lainanottajien luku on ollut 52.

Latinalainen sananparsi: „Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas“, suomeksi: vaikka voimia puuttuu, on tahto kumminkin

hyvä, sopii mielestäni tunnuslauseeksi loшимme toiminnalle. Vajanaista, monin paikoin puutteellista on työmme ollut, mutta kaikkien katseita on kaunistanut vilpitön halu päästä eteenpäin sillä tiellä, jonka määrää meidän kuolevaisten ei ole vielä sallittu aavistaa-kaan. Hidasta on kulkumme ollut, tuskin huomattava edistyksemme, mutta pelotta saatamme silti katsella kohti tuntematonta tulevaisuutta, sillä nyt me jo kuitenkin tiedämme jotain. Me tiedämme, että aikaa on meillä kylliksi tullaksemme täydellisiksi, kunhan vaan siksi tositeolla pyrimme. Tiedämme myös, että kaikissa hyvissä pyrkimyksissämme meitä auttavat ne, joilla on voimaa auttaa. Heihin ja kaiken hyvän lopulliseen voittoon luottaen käykäämme siis rohkealla mielellä ja entistä suuremmalla innolla taas tänäkin vuonna työhön lähimäistemme hyväksi ja itsemme jalostamiseksi. Viipurissa 10 p. tammikuuta 1909. Valfr. Suhonen, sihteeri.

Nokian paikallisyhdistys Sarastus. Jo useita vuosia ennen paikallisyhdistyksemme syntyä oli täällä Nokian seudulla meitä muutamia teosofian harrastajia. Teosofiset aatteet olimme saaneet teosof. kirjallisuudesta ja se elämäkatsomus, mitä tästä kirjallisuudesta saimme oppia, kypsyi vähitellen meidän omaksi elämäkatsomukseksimme.

Kun sitten v. 1905 keskivaiheilla Helsingissä alkoi ilmestyä teos. aikakauslehti „Omatunto“, oli se ikäänkuin uusi herätys meille kaikille. „Se oli“, niinkuin yhdistyksemme sihteeri vuosikatsahduksessaan kirjoittaa, „kuin kirkas tähti, joka loistaa läpi pimeyden. Tiesimmehän mekin siitä saavamme uutta valoa, uutta virkeyttä totuutta etsivälle ja tietoa janoovalle hengellemme. Ja sitä tilattiin yhteisesti. Ja sitä ahmimalla luettiin ja iloittiin. Todella tunsimme itsemme onnellisiksi, kun „Omatunto“ ilmestyi. En koskaan unohda niitä hetkiä, kun kesäillan lempeässä hohteessa kokoonnuimme luonnon helmaan lukemaan „Omaatuntoa“.

Kun vuoden 1906 „Omastatunnossa“ oli luettavana Helsingin teosofien toivomus saada Suomeenkin oma suomalainen Teos. Seuran osasto, heräsi meidänkin mielessämme ajatus jäsenenä liittyä tähän osastoon, jos siitä tulisi täysi tosi. Ajatus kypsyi siihen mittaansa, että vihdoinkin syksyllä 1906 kokoonnuttii allekirjoittaneen asuntoon asiasta keskustelemaan ja lausumaan mielipiteemme osaston ja paikallisyhdistyksen perustamisesta. Yksimielinen toivomuksemme oli, että suomalainen osasto saataisiin toimeen; ja olihan meitä samanmielisiä looshin perustamiseen tarvittava määrä; mikä siis esti meitä liittymästä paikallisyhdistykseksi täyttämään yhtä paikkaa siinä seitsikossa joka oli pantu osaston syntymisen perus-

tukseksi ja ehdoksi! Tämäsuuntainen kirjallinen toivomus allekirjoitettiin ja lähetettiin Helsinkiin.

Odotettiin sitte vuosi ja vihdoin saapui meille Teos. Seuran suomalaisen osaston säännöt, ehdotus säännöiksi paikallisyhdistyksille y. m. virallisia muodollisuuksia ja tiedonantoja: lyhyesti sanoen saapui virallinen varmennus siitä, että hanke T. S. suom. osaston perustamiseksi oli toteutunut.

Kokoontuttiin sitte syysk. 29 p. 1907 Nokian tehtaitten lukutupaan, jolloin pidettiin perustava kokous. Tässä kokouksessa valittiin paikallisyhdistyksemme esimieheksi allekirjoittanut, kirjuriksi työmies J. Louhivaara ja rahastonhoitajaksi työm. Aaro Koskinen, kaikki kuluvan vuoden ajaksi, kirjoitettiin jäseneksi ha'ut y. m. ja niin alettiin looshin varsinainen toiminta.

Kokouksessa joulukuun 6 p. 1907 jaettiin yhdistyksen jäsenille saapuneet T. S:n jäsenkortit, vastaanotettiin yhdistymiskirja sekä hyväksyttiin sääntöehdotus muutamilla täydennyksillä säännöiksi „Nokian teos. paikallisyhdistykselle“. Samassa kokouksessa hyväksyttiin useista ehdolle pannuista nimityksistä paikallisyhdistyksemme nimeksi *Sarastus*.

Yhdistyksemme ensimmäisenä toimivuonna, joka niinkuin yllä olevasta selviää, alkoi varsin vuoden lopulla, oli yhdistyksellä neljä kokousta, joissa pääasiallisesti pohdittiin yhdistyksen järjestäytymistä taloudellisia kysymyksiä.

Vuodeksi 1908 valittiin entiset virkailijat uudelleen. Kokouksia on yhdistyksellä tänä vuonna ollut kaikkiaan 18. Sääntömääräisesti olisi kokous pidettävä ainakin joka toisena sunnuntaipäivänä, ja niin on tapahtunutkin muulloin paitsi kesäkuukausina, jolloin yhdestä ja toisesta syystä kokouksia pidettiin harvemmin. Kuhunkin kokoukseen on mikäli mahdollista koetettu saada jokin esitelmä, puhe tai keskustelukysymys. Luettu on kirjasta „Teosofian Avain“ ja luetun johdosta keskusteltu. Sitä paitsi on keskusteltu useista teos. kysymyksistä, joita jäsenet tilapäisesti ovat puheeksi ottaneet.

Puheita ja esitelmiä ovat pitäneet Louhivaara, Lindholm ja allekirjoittanut.

Keskustelukysymyksiä ovat alustaneet Koskinen, Louhivaara, Mimmi Gustafsson, Leppänen ja allekirjoittanut.

Lähetettyjä esitelmiä on looshin kokouksissa ollut luettavana: P. Ervastian „T. S. paikallisyhdistysten tehtävä“, „Mitä me tiedämme Jeesuksesta“, „Jeesuksen oppi“ ja „Pari sanaa teosofisista luovuista“. Luettu on myös kirjasta „Enkelien lankeemus“, P. E:n esitelmä „Luominen“ ja kappaleita „Omantunnon“ I:stä vuosikerasta. Joskus on kokouksissamme ollut vieraina yhdistykseen kuulumattomia henkilöitä.

Helmik. 2 p:nä saapui ylisihteeri P. Ervast looshiamme tervehdimään, jolloin saimme häneltä kuulla kaksi mieltäkiinnittävää esitelmää.

Jäseniksi yhdistykseemme ilmoittautui aluksi 13 henkeä, joista kuitenkin kaksi heti erosi; vuoden lopusta oli jäsenien luku 11, joista 8 mies- ja 3 naisjäsentä. Paikkakunnalta poissa olon vuoksi ei 2 jäsentä ole ottanut osaa looshin kokouksiin. Keskimäärin on kokouksissa saapuvilla ollut paitsi vieraita 6 henkilöä.

Kokouksia on vuorotellen pidetty kolmen jäsenen luona.

Tässä lyhyesti kerrottuna on looshimme toiminta tähän asti; paljota ei siinä ole toimeen saatu, olemmehan ainakin koettaneet tehdä sen, mitä olemme ehtineet ja kyenneet tekemään oman vakaumuksemme ja kehityksemme eteen. Olemme niin sanoakseni olleet sulettuina oman kuoreemme; ulospäin emme ole yrittäneetkään julkisesti vaikuttaa siitä syystä, että tunnemme voimamme vähäisiksi ja varsinkin kun meillä on ollut auttamaton puute sellaisista jäsenistä, jotka voisivat esiintyä julkisina puhujina. Mutta silti en luule, että looshimme lyhyt työaika olisi kulunut aivan ilman ulospäin tuntuja vaikutuksia. Pari vuotta takaperin ani harva ihminen tällä maailman kulmalla tiesi, mitä teosofia on, itse nimikin oli umpi outo, nyt jo melkein joka mies teosofeista ja teosofiasta jotakin tietää. Tosin on muutamilla ihmisillä meistä sellainen käsitys, että me muka tutkistelemme „mustaa raamattua“ ja harjoittemme sen mukaista taitoa; mutta onhan sekin tavalansa hyvä asia, että edes olemme herättäneet ihmisten uteliaisuutta, jos nim. uteliaisuus on kiihottimena itse kullekin ottamaan selvää asiasta. Toiselta puolelta olemme iloksemme havainneet, että täällä on piirimme ulkopuolella useita henkilöitä, jotka harrastavat teos. aatteita ja mielellään lukevat teos. kirjallisuutta. En tahdo sanoa, että meillä olisi tässä mitään osaa tai ansiota, mutta ilomme on siinä, että olemme ehkä jossakin määrin olleet kanavana teos. ajatuksille. Suurempi saattaisi ilomme olla, jos omalla aktiivisella työllämme olisimme voineet jotakin aikaan saada, vaikka emme olisi edes sen veroiset kuin hetken hehkuva kyven tai vähäpätöinen tulitikku, joka syttyessään sytyttää ja sytytettyään sammuu. Nokiolla helmik. 9 p:nä 1909. M. Stark, puh. joht.

Kurikan paikallisyhdistyksen „Etsijän“ vuosikertomus. „Etsijä“ ei ole voinut säännöllisesti kokoontua talvisaikoinakaan joka sunnuntai, syystä että puheenjohtaja on muilta toimilta ollut estetty kokouksiin saapumasta, samoin monet muut jäsenet. Sentähden onkin vuoden 1908 looshikokousten pito supistunut noin 16:een, lukuunottamatta H. P. Blavatskyn kuolinpäivää jolloin myöskin oli kokous.

Näissä kokouksissa on m. m. luettu ylishteeriltä saapunut kiertokirje sekä joitakuita esitelmiä, kuin myöskin on luettu Her-
ran laulua, Teosofian avainta ja Annie Besantin kirjoja, Ihminen
ja hänen ruumiinsa sekä Kristinuskon salainen puoli. Helmikuun
2 p:nä oli iltama aineellisen puolen kannattamista varten; siinä
luettiin esitelmä „Teosofia ja nykyaika“, sekä muun ohjelman
muassa oli vielä köörilaulua, pianonsoittoa y. m. Myöskin 26
p:nä helmik. luettiin työväen talolla vähemmälle kuulijakunnalle
esitelmä. Sitäpaitsi on vielä Matti Kurikka pitänyt täällä kolme
esitelmää, joista yksi oli kokonaan teosofiselta kannalta.

Kirjastoa myöskin on lisätty uusilla teoksilla, niin että se
nykyään käsittääkin kaikki suomenkieliset teosofiset kirjat, jotapaitsi
siinä löytyy pienempi määrä muitakin teoksia, ja kirjalainoja ovat
usein muutkin kuin seuran jäsenet tehneet.

Vuosimaksunsa suorittaneita jäseniä on yhdistyksessä nykyään
9. Yksi on muuttanut paikkakunnalta antamatta enempää tietoa
olopaikastaan. Yhdistyksen puolesta M. Virtanen, puh. johtaja.

Valoa kohti Iisalmessa. Teosofisten aatteitten hedelmöittävä
siemen on löytänyt tilkun sopivaa maaperää Iisalmessakin, missä se
on sirkkalehtensä puhkaissut, luonut teosofisen maailmankatso-
muksen, synnyttänyt halun teosofian totuuksien tutustumiseen ja
niiden ymmärtämiseen. Maaliskuun 4 p:nä 1908 kokoontuivat
täkäläiset asianharrastajat ja perustivat yhdistyksen „Valoa kohti“.
Siihen liittyi kohta 10 jäsentä. Virkailijoiksi valittiin puheenjohta-
jaksi Kyllikki Ignatius, sihteeriksi toimittaja Santeri Rissanen, rahaston-
hoitajaksi neiti Anni Mustonen ja kirjastonhoitajaksi taitelija Oskari
Räsänen. Yllämainitusta päivästä alkain on „Valoa kohti“ ollut
toiminnassa kokoontuen koko vuoden ajan säännöllisesti kerran
viikossa. Kokouksissa on luettu m. m. seuraavia kirjoja: Pekka
Ervastin „Valoa kohti“, „Viisi esitelmää“, „Mikä on kristinusk“,
Blavatskyn „Teosofian avain“ ja osia Bhagavad Gitasta sekä luetun
johdosta keskusteltu. Sitäpaitsi on luettu jäsenien muista kielistä
kääntämiä teosofisia esitelmiä ja muita kirjoituksia. Marraskuussa
ilmestyi ensi kerran yhdistyksen keskuudessa perustettu käsikir-
joitettu sanomalehti „Merkurius“, joka sittemmin on ilmestynyt
kolme kertaa yhä runsassisältöisempänä. — Ulospäin on yhdistys
toiminut pitämällä yhden julkisen esitelmätilaisuuden, jossa luettiin
Pekka Ervastin esitelmä „Kristinoppi ja teosofia“ sekä lähettämällä
maaseudulle liikkeelle 15 teosofista kirjaa „kiertävän kirjaston“
alkuna. — Kirjastossamme oli vuoden lopulla 23 nidosta.

Jäseninä yhdistyksessä „Valoa kohti“ oli vuoden 1908
aikana Kyllikki Ignatius, Helmi Laaksonen, Jenny Styf, Oskari

Räisänen, Santeri Rissanen, Miina Lempinen, Eini Kääriäinen, Anni Mustonen, Remme Piilonen, Edvard Antikainen, Juho Petäjaniemi, kaikki lisälmelta. Yhdistyksen puolesta Kyllikki Ignatius, puheenjohtaja.

Kertomus kuluneen vuoden toiminnasta Vaasan „Tähdeltä“. Yhdistys perustettiin tänne Vaasaan Maaliskuussa v. 1908 ainoastaan muutamien henkilöitten toimesta ja nimeksi annettiin sille „Tähti“.

Toiminta tietysti oli ensi alussa heikompa voimien vähyyden vuoksi vaan suuri oli innostus ja toivo harras. Se oli meille hyvä kannustaja tässä uudessa ja alkavassa elämämme taistelussa ja vaelluksessamme. Ja eipä meidänkään toivomme ole tyhjään aivan rauenneet, sillä ilolla olemme jo saaneet havaita päivä päivältä ja viikko viikolta looshimme toiminnan yhä vilkastuvan ja jäsenluvunkin vähän kerrallaan kasvavan. Sillä alussa oli jäseniä vain 6—7, mutta vuoden lopussa oli lisääntynyt 29 henkeen.

Tämä ei tosin vieläkään ole suuri näin isoon kaupunkiin nähden kuin Vaasa on, sillä onhan täällä väkiluku 18—19 tuhanen vaiheilla.

Mutta sittenkin me olemme tähän ilolla tyytyväiset että on edes senkin verran jo näin lyhyessä ajassa löytynyt täällä Pohjolan juroluonteisesta kansasta sellaisia henkilöitä mitkä ovat liittyneet teosofiseen liikkeeseen sekä alkaneet sieltä etsimään rauhaa, — sitä oikeata rauhaa täällä vielä pimeydessä harhaileville ja rauhattomina hapuileville sydämilleen, sekä myöskin alkaneet teosofian valossa ratkaisemaan suuria elämänkysymyksiä, mitkä teosofia yksin voi todelliselle etsijälle täydellisesti ratkaista. Ja toivottavasti, kunhan me vain ahkerasti teemme työtä edelleen, löytyy vielä paljon sellaisia henkilöitä maassa, jotka tulevat liittymään samaan veljeysliittoon ja alkavat todellisesti ja suurella innolla tekemään samaa totuuden etsijän työtä.

Keskustelukouksia on meillä ollut melkein säännöllisesti joka sunnuntai sekä isompia esitelmäiltoja tavallisesti kerran kuussa.

Lainakirjasto on myöskin olemassa, jos tosin myös vielä pieni, vaan toivottavasti sekin ahkeran toiminnan perästä saadaan suurenemaan sitä mukaa kun varat sallii. Kirjoja on lainattu ahkeraan, joka todistaa sitä että on todella harrastusta jäsenillä aatteeeseen koska niin ahkeraan lukevat. Ja tämä onkin sangen iloinen asia, sillä lukemalla teosofista kirjallisuutta voi jokainen kaikkein selvemmin tulla johdetuksi oikeaan teosofiaan. Vuosikokous oli meillä jouluk. 27 p:nä missä valittiin uudet virkailijat, sekä

valmistettiin ja järjestettiin seuran toiminta täksi alkavaksi vuodeksi. Samalla myös päätettiin että täst'edes koitetaan saada edes kerran kuussa uutinen looshista „Tietäjään“.

Samalla lähetämme sydämelliset terveiset ja toivomme onnea kuluvalle vuodelle, kaikilla muilla paikkakunnilla oleville loosheille sekä sisarille että veljille. Yhdistyksen puolesta J. V. Hissa, sihteeri.

Turun teosofisen seuran Auran vuosikertomus v. 1908. Seuraan on kuulunut 19 jäsentä joista yksi on liittynyt seuraan vuoden kuluessa.

Seuran toiminta on kohdistunut kokouksien pitämiseen, joissa on luettu H. P. B:n „Teosofian avainta“, ja keskusteltu luetun johdosta. Näitä kokouksia on pidetty joka maanantai-ilta paitsi kesä-, heinä- ja elokuussa, kaikkiaan 35 kertaa, Braahenkadun 4:ssä.

Pääsiäispyhinä ylisihteeri kävi täällä esitelmöimässä ja piti neljästä esitelmästä kaksi suomeksi, aineista: „Mitä Jeesus opetti“ ja „Kristinuskon salainen puoli“. Hänen täällä ollessaan pidettiin yhteinen illanvietto tšekäläisten ruotsalaisten teosofien kanssa missä tilaisuudessa ylisihteerin pitämät puheet mahtavasti voimistuttivat yhteistunnetta ja innostusta työskentelyyn teosofian eteen.

Samassa tilaisuudessa perustettiin ylisihteerin ehdotuksesta kirjasto ja kerättiin heti varoja sitä varten 60 mk., myöhemmin on kirjastorahastoon kertynyt 62: 50 mk. joten sen tulot siis ovat olleet Smk. 122: 50. Vuoden kuluessa on siihen hankittu 28 kirjaa, joista yksi ruotsinkielinen, jotka ovat maksaneet Smk. 63: 03. Kirjasto ei ole vielä toiminut mutta alkaa toimintansa tulevan vuoden alusta. Vielä perustettiin samassa tilaisuudessa, myös ylisihteerin ehdotuksesta, lauluseura, mutta kun ei vielä ole onnistuttu saamaan johtajaa sille, on asian toteuttaminen saanut jäädä toistaiseksi.

Toukokuun 6 p. „Valkoisen Lotuskukan päivänä“ kokoonnuttiin viettämään H. P. B:n ja eversti Olcottin sekä muiden malle menneiden teosofien muistoa. Tilaisuuteen oli hankittu molempien vainajien kuvat joita oli kukilla koristettu ja luettiin heidän elämän tehtävästään. Sen jälkeen vietettiin ilta yhdessä ruotsalaisen loshin kanssa, joka oli kokoontunut samaan huoneustoon.

Ilman näitä juhlallisuuksia on pidetty pari yleistä illanviettoa, ensimmäinen toukokuussa jolloin hra Pentti Kyrölä suomeksi puhui „Kirkon uskonnosta“ ja nti Beda Nyberg ruotsiksi „Ihmisen oleuksesta ja päämaalista“, toinen joulukuun 20 p. jolloin sama neiti puhui „Tuhlaajapojasta“ ruotsiksi ja John Troberg suomeksi „Kaivosta jumalalliseen elämään“, käänös ruotsinkielestä. Molemmissa

tilaisuuksissa on eräs neiti Ljungqvist, vaikka ei seuraan kuuluvana, hyväntahtoisesti esittänyt soololaulua pianon säestyksellä mikä suuressa määrässä on kohottanut juhlatunnelmata.

Seuran puheenjohtajana on toiminut allekirjoittanut Troberg, varapuheenjohtajana hra A. Vesenterä, sihteerinä nti Helga Sola ja rahastonhoitajana hra E. Virta. Tilintarkastajina ovat toimineet hrat A. Otava ja V. Niinivirta.

Seuran tulot ovat olleet Smk. 193: 75. Menot Smk. 168: 90, säästö v. 1909 Smk. 24: 85.

Turku 28 p. jouluk. 1908. John Troberg, puheenjohtaja.

Aurora-looshin synty ja toiminta vuonna 1908. Kun ylisihteeri Pekka Ervast 1 p:nä marraskuuta 1907 täkäläisessä ent. yliopiston juhlasalissa lukuisalle yleisölle piti ruotsalaisen teosofisen esitelmän, kehotti hän esitelmän loputtua niitä henkilöitä, jotka tahtoisivat kirjottautua T. S:n jäseniksi, ilmoittautumaan ja nämä kokoontuivat silloin Lehtisen konditoriaan. Looshin perustamisesta ei kuitenkaan tullut vielä mitään, mutta päätettiin silti kokoontua säännöllisesti ja niin tehtiinkin. Joka keskiviikko tultiin kokoon rouva Anna Lindebergin kotiin sekä myöhemmin looshin nykyiseen huoneeseen Käsityöläisyhdistyksen huoneustossa Brahekatu 4. Tutkimusaineeksi otettiin A. P. Sinnetin „De Invigdes Lära“, joka kokouksissa luettiin ääneen, niinkuin muitakin pienempiä kirjoituksia.

Kun ylisihteeri pääsiäisenä 1908 uudelleen kävi Turussa, päätettiin perustaa ruotsalainen yhdistys ja seuraavassa kokouksessa valittiin sen johtokunta — puh. johtajaksi hra A. Krook, sihteeriksi neiti S. Telenius sekä rahastonhoitajaksi neiti E. Vilenius. Johtokunnalle annettiin tehtäväksi laatia sääntöehdotus, ja saman kuun 29 p:nä lähetettiin säännöt sekä looshipyyntö ylisihteerille.

Toukokuun puolivälissä saatiin looshikirja, joka juhlaallisesti luettiin ääneen looshissa 20 p:nä. Ainoastaan yhden kokouksen ehti enää looshi pitää tänä keväänä, ennenkuin jäsenet erosivat kesälomalle. Vasta syksyllä siis alkoi varsinainen toiminta. Vuoden kuluessa on pidetty yhteensä 7 kokousta. Lokakuun 30 p:nä piti rva L. Nohrström Helsingistä esitelmän „Maailmanluomisesta, värien symboliikasta y. m.“ Neiti Beda Nyberg on myöskin pitänyt looshissa kaksi esitelmää.

Sitäpaitsi kokoontuivat jäsenet 8 p:nä toukokuuta viettämään „Valkoisen lootuskukan päivää“, jolloin luettiin esitelmä H. P. B:stä sekä kohtia Bhagavad Gitasta ja Hiljaisuuden Äänestä.

Vuoden viimeisessä kokouksessa 16 p:nä jouluk. toimitettiin virkailijain vaali, jolloin entinen johtokunta valittiin uudel-

leen sekä sitäpaitsi tilintarkastajiksi rouva I. Troberg ja neiti A. Vilenius.

Toimintavuosi lopetettiin juhlalla, joka vietettiin yhdessä suomalaisen yhdistyksen kanssa ja jossa oli läsnä ulkopuolisiakin, yhteensä n. 40 henkeä. Ohjelmassa oli: ruotsalainen esitelmä, „Tuhlaajapoika“, piti neiti Beda Nyberg; suomalainen esitelmä, „Kaiho jumalalliseen elämään“, piti herra J. Troberg; lisäksi soololaulua ja soittoa. Ohjelman jälkeen seurasi arvanheitto erään jäsenen kirjailimesta ja Aurora-looshille lahjoitetusta seinäverhosta, joka tuotti Smk. 200: —. Nämä rahat ovat pohjarahastona teosofisten esitelmänpitäjien kustantamiseksi Turkuun.

Looshi on pitänyt kokouksia vuoroin keskiviikkona, vuoroin torstaina ja sen toiminta on tähän asti etupäässä tarkottanut yhteystunteen vahvistamista jäsenten kesken ja selemmän käsityksen hankkimista teosofisesta maailmankatsomuksesta.

Uusia jäseniä ei ole vuoden kuluessa ilmoittautunut, niin että ulkonaista tulosta looshin työstä ei näy. Mutta silti ei meidän tarvitse olla epätoivoisia tai tuntea pettymystä. Vastedes, kun me selvemmin ja paremmin käsitämme teosofian sanoman laajakantoisuuden ja merkityksen, niin me ehkä voimme tehokkaammin toimia lähimmäistemme siunaukseksi. Turku, tammikuun 17 p:nä 1909. Puheenjohtaja A. w. Krook. Sihteeri Suoma Telenius.

Valon taimi Joensuussa. 17 p. marraskuuta 1908 on muistossa pidettävä päivä Karjalan laajoilla perukoilla, sillä silloin syntyi Joensuussa uusi rengas siihen ketjuun, jonka tarkoituksena on ihmiskunnan auttaminen henkisessä kehityksessä.

Pitkin syksyä oli noin kymmenkunta henkeä kokoontunut yhdessä lukemaan teosofista kirjallisuutta ja kerran, parikin viikossa keskustelemaan niistä totuuksista joita niissä ilmenee. Silloin tapahtui, että edellämäinnittuna päivänä ikäänkuin yhteisestä sopimuksesta ruvettiin keskustelemaan teosofisen looshin perustamisesta Joensuuhun. Tuumasta toimeen. Heti kirjoitettiin ylishteerille pyyntö antaa suostumuksensa „*Valon taimi*“-nimisen looshin perustamiseen. Pyyntön allekirjoittivat: lehtori Aleks. Törrönen, rouva Helmi Törrönen, herra K. Markkanen, rouva Mandi Markkanen, rouva Selma Kilpeläinen, rouva Mandi Tukiainen ja faktori J. A. Tukiainen. — Marraskuun 17 p:nä (Teosofisen seuran perustamispäivänä) allekirjoitti ylishteeri Looshikirjamme.

Looshin ensimmäisiksi virkailijoiksi valittiin: faktori J. A. Tukiainen puheenjohtajaksi; lehtori Aleks. Törrönen varapuheenjohtajaksi ja sihteeriksi, hra K. Markkanen rahastonhoitajaksi.

Kokouksia pidettiin vuoden loppuun mennessä 8. — Jäseniä liittyi perustaviin 2 lisää, joten yhdistyksen jäsenluku vuoden lopussa oli 9 henkilöä. Joensuussa 4 p. maalisk. 1909. J. A. Tukiainen puheenjohtaja.

Teosofinen Seura.

Teosofinen Seura perustettiin New Yorkissa 17 p:nä marraskuuta 1875. Se on ehdottomasti puolueeton yhdistys totuudenetsijöistä, jotka pyrkivät ihmiskuntaa palvelemaan henkisin keinoin ja sentähden tahtovat panna materialismille salvan ja herättää uskonnon uuteen eloon.

Teosofisen Seuran jäsenet voivat kuulua mihin maailman uskontoon tahansa tai ei mihinkään. Seuran tarkoitus on koota yhteen vakaita totuudenetsijöitä, olkoot heidän mielipiteensä millaiset tahansa; heitä yhdistää Seuran kolmen tehtävän hyväksyminen ja halu poistaa uskonnollista taistelua, tutkia uskontojen totuuksia ja jakaa toisilleen tutkimustensa tuloksia. Heidän yhdyssiteensä ei siis ole yhteisen uskon tunnustaminen vaan yhteinen pyrkimys totuuteen. He arvelevat, että totuutta on etsittävä tutkimuksella, mietiskelyllä, elämän puhtaudella, korkeitten ihanteitten palvelemisella, ja he pitävät totuutta tavoiteltavana päämääränä eikä auktoritetin määräämänä uskonkaavana. Heidän mielestään uskon pitää olla kunkin yksilön omien tutkimusten ja intuitsionin tulosta eikä sen edellytyksenä, ja että sen tulee perustua tietoon eikä vakuutuksiin. He ulottavat suvaitsevaisuuden kaikkialle, myöskin suvaitsemattomiin, se on heille ehdoton velvollisuus ja he pyrkivät tietämättömyyttä valaisemaan eikä rankaisemaan. He näkevät joka uskonnossa ilmauksen Jumalallista Viisautta, he tutkivat mieluummin kuin tuomitsevat, he noudattavat itse enemmän uskontoa kuin muita käänyttävät. Rauha on heidän tunnussanansa, totuus heidän päämääränsä.

Teosofia on se totuus, mikä on kaikkien uskontojen perustuksena olematta minkään erityistä omaisuutta. Se tarjoaa ihmisille viisaustiedon, joka selvittää elämän ja todistaa oikeuden ja rakkauden johtavan maailmankehitystä. Se antaa kuolemalle oikean arvonsa, niin että se on yhä uudistuva tapaus loppumattomassa elämässä ja ovi täydellisempään ja toistavampaan olemassaoloon. Teosofia antaa maailmalle takaisin hengen tieteen ja opettaa ihmistä tuntemaan hengen oikeaksi itsekseen ja sielun ja ruumiin sen palvelijoiksi. Se valaisee pyhiä kirjoja ja uskontojen oppeja paljastamalla niiden salatun merkityksen ja siten turvaten niitä järjen tuomioistuimen edessä, niinkuin ne aina ovat intuitsionin silmissä olleet oikeutettuja.

Teosofisen Seuran jäsenet tutkivat näitä totuuksia ja teosofit koettavat elää niiden mukaan. Jokainen, ken haluaa tutkia, olla suvaitsevainen, tähdätä korkealle ja työskennellä väsymättömästi, on tervetullut jäseneksi ja jäsenen tehtävä on sitten tulla todelliseksi teosofiksi.

Suomen teosofisella seuralla on osastoja Helsingissä, Viipurissa, Turussa, Vaasassa, Joensuussa, Iisalmessa, Kotkassa, Kurikassa, Nokiällä ja Oulunkylässä. Lähempiä tietoja antaa Suomalaisen Teosofisen Seuran ylishteeri, herra Pekka Ervast, osote Oulunkylä. Seuran pääpaikka on Helsingissä, Bulevardinkatu 17, missä myöskin löytyy teosofinen lainakirjasto, auki k:lo 6,30—8 illalla tiistaina ja lauantaina.